

Kas me sellist Pärnut tahtsimegi?

Rainer Aavik, Pärnu abilinnapea

Pärnu väljanägemist viie või kolmekümne aasta pärast võib kirjeldada erineval moel. Võib vaadata visualiseeringuid, kus Ameerika mäed, kuumaõhupallid ja jõe kohal ripuvad gondlid tähelepanu äratavad, kuid siin on oht, et iga detaili võetakse kui sündinud otsust. Ametlikud dokumendid on „kuivemad“, ent annavad täpsema ülevaate.

2. märtsist 3. aprillini on igaühel võimalik linna veebilehel, linnavalitsuses ja keskraamatukogus tutvuda Pärnu kui asustusüksuse (ilma osavaldadeta) üldplaneeringuga 2025+. Volikogu on leidnud, et see on avaliku väljapaneku korraldamiseks piisavalt küps ning nüüd on pärnakatel õige aeg arvamust avaldada ja ettepanekuid teha.

Uut üldplaneeringut eristab vanast eeskätt maakasutus. Praegu on kinnistute maakasutamise sihtotstarbed täpselt ära määratud. Soovime need muuta paindlikumaks, et toetada ettevõtlust ja vähendada bürokraatiat.

Uues üldplaneeringus on linn jagatud erineva juhtfunktsiooniga aladeks, kus territooriumi valdav otstarve määrab piirkonna arengu põhisuuna. Eriti oluline on paindlikkus linnasüdames, mille peamise väärtuse kujundab funktsioonide paljusus ja tihedus. Nii elamupiirkondades kui mujal on otstarbekas tuua senisesse keskkonda teisi piirkonda teenindavaid funktsioone, näiteks kaubandust, majutust ja toitlustlust.

Kehtiva üldplaneeringu järgi peab väikeelamute krundi suurus olema vähemalt 600 ruutmeetrit. Uues üldplaneeringus miinimumsuurust enam pole, iga jagamist kaalutletakse lähtuvalt ümbritsevast kruntimise ja hoonestuse struktuurist.

Suuremat tähelepanu on pööratud üldistele põhimõtetele ja eesmärkidele, mitte vaidlustele, kas mõnes eramajas võib pidada kodukohvikut või majutada külalisi. Olulisem on avaliku ruumi kvaliteet, keskkond, milles elatakse.

Kolmas sild seob kesklinna tervikuks

Raba-Lai tänava silla valmimine muudab linnasüdame jalakäijasõbralikumaks ja seob kesklinna tervikuks. Praegu sõidavad üle Kesklinna silla needki, kel südalinna asja pole ning autoderohke Pikk tänav poolitab vana ja uue kesklinna. Uus autosild kesklinna ääres võimaldab osa autoliiklusest kesklinnast eemale juhtida ning jalakäijatel on lihtsam jahisadamasse, üle Pika tänava ja mujale liikuda.

Kujutagem ette Pikka tänavat, kus pole ohtu auto alla jääda ja mida ääristavad kioskid, puud ning pingid. Vana ja uue kesklinna vahelt kaoks selgelt tajutav piir, kesklinn „muutuks laiemaks“. Kesklinna „kasvamisele“ aitaksid kaasa ka Pühavaimu, Ringi, Aia ja Pargi tänavate pikendamine vanalinnast jõeni, Rüütli tänava pikendamine jalakäijate tänavana nii Õhtu kui Vanapargi tänava poole, Ringi tänava ümberkujundamine ühiskasutusega tänavaruumiks Kuninga ja Lai tänava vahel, kergliikluse põhimarsruudi kavandamine mööda endise kitsarööpalise raudtee trassi Raba-Lai sillast kuni Pika tänavani.

Linnasüdamel peavad olema selged ühendusteel ranna-ala, tulevase raudteejaama, haigla ja Ülejõe piirkonnaga. Pääs ranna muulipoolsesse ossa on kavandatud Mere puiestee ja Rimmelga tänava, keskranda Supeluse tänava ning raudteejaama Suur-Jõe tänava ja Riia maantee kaudu. Uus sild parandab haiglasse sõitmise võimalusi ja seob Ülejõe elanikke paremini kesklinnaga.

Ülejõe võidab

Üldplaneering näeb piirkondlike keskusladena nii olemasoleva Kesklinna silla kui ka uue Raba silla mahasõidu äärset ala jõe paremkaldal. Pärast uue autosilla valmimist muutub senisest olulisemaks Raba tänav ja selle ümbrus. Rääma, Raba, Ilvese, Kirsi ja Allika tänavate vahele on planeeritud üks uutest arengualadest. Täna on seal tootmine, aga tulevikuvision on jõe äärest ja elamupiirkonnast suurtootmise väljaviimine ning sillaäärsele alale sobiva ruumilise ja funktsionaalse lahenduse leidmine. Arvestades, et läheduses on kool, lasteaed, park, kirik ja muud planeeritavad või olemasolevad ühiskondlikud funktsioonid, on tegemist potentsiaalse multifunktsionaalse teeninduspiirkonnaga ja kesklinnalähedase elupiirkonnaga.

Arengualasid on uues üldplaneeringus 14: kesklinnas reisisadamast uue silla ümbruseni, Rääma erinevates piirkondades, Vana-Pärnus, Mais, Tammistes, vana haigla ja Viisnurga territooriumil, raudteejaama ümbruses ja mitmel pool mujal. Need on linnaruumi osad, mis eristuvad ümbritsevast keskkonnast ning mille puhul on võimalikud mitmesugused linnaehituslikud ja funktsionaalsed lahendused. Nii nagu on arengualaks määratud Janseni tänava äärne sadamaala, Rääma tänava ja jõe vaheline ala ning olemasolev Wendre tootmisala, on selliseks määratud pea kogu kesklinnaga piirnev jõe äär. Arengualade määramise eesmärk on nendes piirkondades leida uued linnaruumilised visioonid ja terviklahendused.

Uude üldplaneeringusse on jäetud võimalus kaaluda kesklinnas kõrgemate kui kaheksakorruseliste hoonete ehitamist. Kõrghoonete püstitamise analüüsi kohaselt sobiks need Vingi ja Ringi tänava pikenduse vahele jäävale jõeäärsele alale vähemalt kolmest kõrghoonest koosneva grupina. Kõrghooned tõstaks kesklinna atraktiivsust ja eristaks seda kesklinnaga konkureerima kippuvast Papiniidu äripiirkonnast.

Loomulikult pole üldplaneeringus unustatud ka laienevat ranna-ala, tootmispiirkondi, puhke- ja haljasalaid, muinsuskaitseala, miljööväärtuslikke alasid, kergliiklusteede võrgustikku, piirkondlikke keskusi ja paljut muud, millest igaüks vääraks eraldi artiklit. Võtke aega, süvenege plaanitusse ja mõelge, kas selline võiks olla Pärnu, mida te tulevikus näha tahaksite.